

Helg

*i Birkeland
og Sødalen*

Vår Påske Konfirmasjon

FOTO: AARON BURDEN/UNSPASH

Broer ...

«Du frøken! E`ska på landet våres i dag. Å vet du ka, då ska eg bygge ferdig broen over bekken vår.»

TEKST: Berit Risøy

Den lille syvårige brobyggeren stod på sprang hjem fra skolen en fredag i mai. «Hvor er landet ditt da?» Jeg så inn i to strålende blågrå øyne, mens jeg kjente at gleden hans ble herlig smittsom. «E`vet`sje, men vi sjører over en stor bro, altså.» «God tur, og lykke til med byggingen.» Jeg vet ikke om han hørte mine lykkeønskninger, for han var alt i fullt firsprang mot skoleporten, med den litt for store ranselen slingrende på ryggen, og den smilende, lille apekatten i glidelåsen i lystig dans.

Jeg har lest at vi i Norge har 18000 broer som har et spenn over 2.5 m. Hvor mange vi har, som ikke fyller dette kravet, vites ikke. Herunder kommer nok både syvåringens bro, og den broen som våre egne barnebarn bygget på «deres land». Og disse broene er viktige nok, selv om de ikke er kommet med i noen oversikt hos Veivesenet.

Broer er en velsignelse for alle som vil fort fram. Ferjer og skyssbåter i ulike størrelser var nok et stort gode, da de ble satt inn i rute. Men få goder, knyttet til reising i denne vår forrevne landsdel, er bedre enn en bro. Og når jeg kjører over en slik, kjenner jeg på takknemlighet og undring over at Gud har lagt ned i mennesker dyktighet nok til å skape slike fantastiske og nyttige konstruksjoner, som for eksempel Hardangerbroen og Atlanterhavsbroen. *Han skapte dem lite ringere enn Gud* står det i Skriften. Bare synd at noen andre dyktige hoder lager konstruksjoner som ikke har broens egenskap til å skape nærhet mellom folk, men som fører til splittelse, redsel og ulykke, når de tas i bruk.

En bro er et byggverk som lager vei over fysiske hindringer, særlig over elver eller sund og gjennom veikryss, står det i Store norske leksikon. Og slike byggverk gjør virkelig livet lettere for veldig mange hver dag. Men heldigvis har vi også andre brobyggere som gir glede og skaper nærhet. Det er de, som ikke tar i bruk stål og sement, men som med ord bygger fundament til fellesskap og gode relasjoner. Da Ivar Braut ble valgt til biskop i Stavanger, var hans evne til å bygge bro mellom fraksjoner i kristen-Norge en viktig kvalifikasjon.

I alle typer fellesskap er det en styrke at noen har denne evnen. Og heldigvis finner vi mange slike personer rundt om i bygd og by. Disse brobyggerne er også til stor velsignelse for mange, selv om de ofte arbeider i det stille, og ikke kan vise til synlige konstruksjoner. Mange blir ikke takket før de ligger i en hvit kiste.

Men den aller viktigste broen for oss mennesker, ble åpnet for snart 2000 år siden. Den gangen var det verken statsmenn eller andre personer med makt som klippet noen silkesnor, som tegn på at nå var broen tilgjengelig for alle. Nei, den ble åpnet med tre ord fra korset på Golgata, da det ble forkynt: *Det er fullbrakt*. Da var forbindelsen mellom Gud og oss mennesker gjenopprettet, og det er ikke noe gjenstående «anleggsarbeid», som vi må ta oss av.

Siden den gang er vi alle invitert til å ta i bruk denne himmelbroen, i takk og bønn, og til å hjelpe hverandre på vandringen. ●

Kjære k

Nå når den store dagen nærmer seg, tenker du kanskje tilbake på sensommeren 2017, da du kom inn i kirken og lurte på hva konfirmasjonsåret kom til å bringe?

Hilsen konfirmantlærerne i Birkeland og Sædalen, ved kateket Ingunn Myklebust

Ville du kjenne noen i gruppen, kom det til å bli kjedelig eller interessant, ville du like læreren, kom denne tiden til å gjøre noe med din tro og tvil ...

Nå er vi nesten ved veis ende når det gjelder selve konfirmasjonstiden – snart er du konfirmert! Og kanskje du nå har funnet svar på noen av spørsmålene du hadde ved oppstarten. Men det dukket sikkert opp nye spørsmål underveis, og kanskje året ble helt annerledes enn du hadde forestilt deg?

Vi i Birkeland og Sædalen håper du nå kan se tilbake på en fin tid som du ikke ville vært foruten. Vi håper også du vil se frem mot selve konfirmasjonsdagen med forventning og glede, og at det vil føles trygt og riktig å bli bedt for fremme ved alterringen. I likhet med dine nærmeste, vil også vi ønske deg ALT GODT for fremtiden.

Derfor sender vi med deg Guds rike velsignelse. Han som så deg fra du var et lite foster, som det står i

BIRKELAND • BØNES • SKJULD • SLETTESANDEN • STOREVIKT • SBRØDE
Menighetsbladsamarbeidet

Helg i Birkeland

Utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og fem andre menigheter i Bergen. Bladet er et informasjonsorgan som sendes alle hjem og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff:

Leveres menighetskontoret eller sendes birkeland.menighet@bergen.kirken.no

Lokalredaksjon:

Eli Heggdal og Hilde Wolter.
birkeland.menighet@kirken.no

Annonser side 5 - 16 (fellessider):

Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no

Sentralredaksjon:

Redaktør Magne Fonn Hafskor
922 94 877 - eyecu@online.no
Kun henvendelser ang. «fellesstoff»
side 5-16. All annen kontakt:
Se lokalredaksjon.

Grafisk produksjon:

Dragefjellet Media AS
55 23 25 47 - post@dragefjellet.no

Trykk: Molvik Grafisk

Deadline neste nummer:
Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer:
Tirsdag 12. juni

onfirmant!

Bibelen, - han ønsker å være med deg på hele livsveien din. Og Gud er trofast. Hans kjærlighet er betingelsesløs og uten grenser.

**Så, kjære konfirmant:
Til lykke med dagen
og fremtiden, og
GUD VELSIGNE
DEG! ●**

Bilde ved Dora Kittilsen, lokal kunstner.

**lokaltstoff
Birkeland menighet:
side 2, 3, 4, 17, 18, 19 og 20**

Påskeprogram 2018

• **Søndag 18. mars kl 11:**
«Palmen» - et musikk-drama om Jesu inntog i Jerusalem. Med Birkeland barnekor og 7-åringer fra menigheten.

time der døren står åpen for alle. Mulighet for lyssetting. Gratis inngang. Sang ved Barbro Husdal, orgel/klaver ved Carsten Dyngeland

• **Søndag 18. mars kl 19:**
Konsert: Stabat mater. Fana kammerorkester, Fanatalenter, Fanasolister og Stig W. Holter på orgel fremfører «Stabat mater» av Pergolesi og messe av Schubert. Her får nye sangspirer utfolde seg i gode og inspirerende kirkelige rammer når barn, ungdom og voksne, amatører og profesjonelle opptrer sammen. Bill: kr. 150,-

Fredag 30. mars kl. 19:
Musikkandakt: Pasjonskveld. Vi følger Jesus opp via Dolorosa, den tunge veien til korsfestelsen på Golgata. Tekstlesninger ved sokneprest Kjersti G. Norheim og orgelmusikk ved kantor Ottar E. Arnestad. Musikk av J. S. Bach og Johannes Brahms.

Gudstjenester i påsken:

Onsdag 21. mars kl. 19:
Musikkandakt: Påsken i ord og toner. Vi vandrer gjennom påskens stille uke fra palmesøndagens inntog i Jerusalem til oppstandelsens dag første påskedag. Sokneprest Kjersti Gautestad Norheim leser tekstene og Birkeland Kantori står for musikalske innslag sammen med kantor Ottar E. Arnestad.

Palmesøndag 25. mars 11.00: Gudstjeneste, dåp og nattverd Atle O. Moe.

Skjærtorsdag 29. mars 11.00: Gudstjeneste med skriftemål og nattverd v Kjersti G. Norheim.

Langfredag 30 mars 11.00: *Pasjonsgudstjeneste.* Ved Kjersti G. Norheim.
12.30: *Korsvandring.* Tilrettelagt for barn

Søndag 25. mars kl. 21:
Klaver-resitasjon: Musikalske refleksjoner i påsken. Carsten Dyngeland ved klaveret inviterer til improvisasjoner over kjente påskesalmer og originalkomposisjoner.

1. påskedag 1. april 11.00: *Påskedagsgudstjeneste.* Dåp og nattverd. Ved Kjersti G. Norheim og Leidulf Øy. Takkoffer til Misjonsselskapet.

Tirsdag 27. mars kl. 19:
Kveldstoner i den stille uke. En musikalsk liten

2. påskedag 2. april 1200: *Friluftsgudstjeneste.* Sædalen, ved Leidulf Øy.

Konfirmasjoner i Birke-land og Sædalen 2018

Birkeland, lørdag **28. april kl. 11:**

Synne Bjørnevoll Agdesteen
Casper Andre B. Trengereid
Ole-Mathias Midtun Egeland
Martha Gulbrandsen
Solveig Vikum Hestetun
Sunniva Totland Johannessen
Colin Frank Johansen-Eliassen
Andrea Vindenes Kandal
Angelica Johanne Karlsen
Carl-Kristian B. Knudsen
William Lien
Mari Guotian K. Myrdal
Stine Olsen
Doneta Padvaiskaite
Mats Erik Printzlau-Våmartveit
Amalie Riise

Birkeland, lørdag **28. april kl. 13:**

Torgil Alstad
Charlotte Melvold Bjørnstad
Kaia Louise Fitje
Leander August Fitje
Sindre Kronheim Gjertsen
Erik Solhaug Hauge
Jonas Hjøllø
Sigrid Hoff Eilertsen
Eirik Lussand
Ivar Duus Molven
Stine Ulvatne Mygland
Frida Annunziata Olsen
Aleksander Ronæs
Maren Eskeland Schütz
Mathias Haukaas Strøm
William Sæther
Christine Jebsen Von Mehren

Birkeland, søndag **29. april kl. 11:**

Niklas Deisz
Frida Drivenes
Aron Gjerde
Andreas Sundhordvik Halland
Anniken Salhus Haukås
Isar Haugen Hevrøy
Olai Haugen Hevrøy
Felix Hasoloan Løbersli
Madelene Meinich Bache
Andreas Midthun
Tobias Omholt
Jonas Pytte
Stine Rotseth
Marie Seliussen
Denise Vistvik

Birkeland, søndag **29. april kl. 13:**

Sander Wright Andreassen
Mari Elise Hjartåker
Vilde Holmefjord
Annette Bakka Johnsen
Johannes Lyssand Mjelde
Kelly L. Myrmellom
Sebastian Nygaard
Theodor Holm Otteraaen

Fredrik Phillips Rognaldsen
Jonas Seldal Vangen
Andrine Berg Stiansen
Daniel Midtun Søviknes
Albert Mellingen Thuen
Sunniva Waardal

Birkeland, lørdag **5. mai kl. 11:**

Oscar Mathias Fosse Arnesen
Noah Lønne Dyngeland
Daniel Djuvstad Døsvik
Mathias Mogleiv Eeg
Thea Tvedt Egesund
Kristina Fiskerstrand
Tommy Flagtvedt
Jens Christian Gildestad Tveit
Kristine Klubben
Josefine Djupnes M. Larsen
Johannes Myklebust Neverdal
Hannah Isabella Røttingen
Ida Celine Hopland Tvedt
Mathias Saltnes Urdal
Louis-Nicolay M. Valderrama
Caroline Sivertsen Waage

Birkeland, lørdag **5. mai kl. 13:**

Noah Alexander G. Aadland
Kristoffer Skaugrud Andreassen
Øystein Tvedt Bakka
Emma Sophie Eichele
Jacob Paulsen Ihlen
Margrete Bakke Kristensen
Einar Bakke Kristensen
Sander Aas Minne
Mathias Monsen
Anna Sofia Mæle
Christian Håre Mørch
Emma Marie Nygaard
Marie Roll-Tørnqvist
Eirik Skjold
Sandra Sæbø
Tiril Teige Thomassen

Birkeland, lørdag **5. mai kl. 15:**

Felix Unique Johansen Bahus
Karoline Barstad Eide
William Fosse
Isabella Hatland Jonsson
Kassandra Haaland Hillestad
Thea Husebø
André Veland Liland
Stian Veland Liland
Kristoffer Lie Monsen
Andreas Hesjedal Opdal
Jørgen Severin Rønnevik
Oskar Solheim
Sebastian Sigve Størksen
Rose-Maria Størksen
Ronja Marie Valaker
Baltazar Magnus Wiger-Nordås

Birkeland, torsdag **10. mai kl. 11:**

Tobias Allers-Hansen
Stella Sofie Dahle

Vegard Dyngeland
Frida Kathrine Fjeld-Litleskare
Kristoffer Jankila Frydenberg
Mikael Grigoryan
Gyda Hodne Hageberg
Ada Berge Hannisdal
Maria Viktoria Haukenes
Ulrik Hovden
Tilde Nesse Jørgensen
Daniel Kongsvoll
Guro Aksnes Lyngbø
Ida Emilia Orheim
Steffen Rødbotten - Henriksen
Nora Hermine Slethaug
Iben Hutler Taverne

Birkeland, torsdag **10. mai kl. 13:**

Jørgen Skagestad Akervold
Ellen Cathrine Berg-Hansen
Jakob Bjørkhaug Gundersen
Tea Juanita Bødtker
Alexander Valeur Børresen
Ina Valeur Børresen
Thea Emilie Eknes-Hordnes
Emily Eide Fraser
Marte Nyhammer Gjertsen
Anne Charlotte Alnæs Horn
Olivie Jørgensen Sandal
Karyn Sofie Sanford
Mari Strømme Sekse
Paal Galtung Døsvig Sjøsaether
Emelin Louise Stenklov
Birk Ulland Svellingen
Frida Nesse Tollefsen

Sædalen, torsdag **10. mai kl. 11:**

Håvard Skjælaaen Dahl
Sjur Klepsvik
Martin Løes
Sondre Frøysæther Sivertsen

Sædalen, torsdag **10. mai kl. 13:**

Sofie Totland Brækkan
Aleksander Bräthen Buljovic
Sjur Grasdalsmoen
Benjamin Lillefosse
Ingeborg Høgh Nordtveit
Sofie Skauge Schutz
Sander Haugstad Systad
Mathias Øy

Birkeland, lørdag **12. mai kl. 11:**

Johannes Berge-Lindskog
Ingeborg Hagen Birkeland
Petter Andreas Sandaker Blom
Emilie Tveit Breiset
Andreas Haugland
Ingvild Helen Røli Hope
Fride Høgestøl
Vilde Daae Jakobsen
Jakob Giertsen Kjølby
Oline Augusta Krogstad
Filip André Madsen
Kristin Bjelland Nordtømme

Even Johan Smørdal
Ole Stuland Songstad
Mathias Stenersen
Even Stue
Michael Martinsen Wisnes

Birkeland, lørdag **12. mai kl. 13:**

Marie Bakke
Andrea Buder
Helene Anker Eide
Sverre Eriksen
Kristian Syslak Fardal
Christian Hjeltestad Hauge
Malin Sophie Haugland
Henriette Iden
Frida Tomine Johnsen
Erik Hodneland Kildehaug
Julie Schütz Pettersen
Amanda Rippe
Kari Kjærgård Solemslie
Robin Helle Stensbø
Anniken Nora Ø. Tallaksen
Madelen Anette Visnes

Birkeland, søndag **13. mai kl. 11:**

Yamile Baugstø-Sjurseth
Johan F. Bergflødt-Johannessen
David Tran Bjørndal
Malin Algroy Boga
Henrik Schütz Børshheim
Anna Hamre Danielsen
Elise Frøseth-Anfinsen
Sigurd Semb Gjerde
Martine Holmefjord
Charlotte Marie Kalleklev
Daniel Frogner Olsen
Wilma Blydt Paulsen
Astrid Larsdatter Søvik
Charlotte Johnsen Tangen
Tiril Aurora Gromholt Thorsen
Marthe Rørvik Veseth

Birkeland, søndag **13. mai kl. 13:**

Marte Sofie Carlson
Harald Digranes
Daniel Eiknes
Maria Lande Gangstøe
Sarah Løvold Gjerde
Markus Løvold Gjerde
Karen Ragnhild S. Henriksen
Mikael Helle Kuchler
Hilda-Lovese Riisnes Riise
Marie Giil Rødbotten
Halvard Samdal
Camilla Rippe Sortland
Julie Stokke
Elise Solberg Uriansrud
Ole Westfal-Larsen
Maria Vie Ytrearene

Birkeland, lørdag **1. september kl. 14:**

Abaduali Morgan

Påske i Kaukasus

ARARAT-FJELLET SETT FRA JEREVAN: I Jerevan sies boligprisene å variere etter hvor mye du kan se av Ararat-fjellet fra eget stuevindu. En vanlig morgenhilsen når folk møter hverandre på gata er: «Vi kan se Ararat. Det blir en fin dag».
FOTO: SEOUJ QURISHIAN

I fjor falt påsken i Armenia og Georgia sammen i tid med vår egen påske. Tidspunktet kunne slik sett ikke bli mer perfekt for en reise til de to ortodokse landene i Kaukasus.

TEKST OG FOTO: Dag Sunnanå

Først litt om bakgrunnen for å reise på påsketur til Armenia og Georgia: For en del år siden var jeg på en konsert i Oslo og fikk høre den russiske pianisten Grigorij Sokolov spille seks armenske folkedanser arrangert for piano av en komponist med navnet Komitas.

Komitas var armensk munk, som i likhet med vår norske Lindeman reiste i eget land og fikk nedtegnet perler i landets folkemusikk. En statue av Armenias mest kjente komponist står i dag i en av hovedstaden Jerevans sentrale parker. Knust av tragedien til folket under perioden med folkemord hadde Komitas gått fra forstanden av smerte. Han døde i Paris, på et sanatorium, etter to tiår med vanvidd.

Etter konserten begynte jeg å sysle med tanken om å dra til landet. Men det skulle bli en annonse i NAF-magasinet Motor som fikk meg av gårde.

Armenia og Ararat

Det nåværende Armenia er forholdsviss lite; dets areal er mindre enn ti prosent av Norges areal. Som fjelland ligger 90 prosent av landet på over 1000 meters høyde. Innbyggertallet er ca. tre millioner. Armenia ble selvstendig republikk i 1991, fritt fra Sovjetunionen. I flere tiår har det vært stridigheter med nabolandet Aserbajdsjan om spesielt enklaven Nagorno-Karabakh.

Armenia er et svært gammelt land med en lang og innfløkt historie. Noas ark skal ha blitt stående på Ararat-fjellet. Hovedstaden Jerevan er blant verdens eldste byer, når vi holder oss til de byene som alltid har vært bebodd. Den skal ha blitt grunnlagt i 782 f. Kr., og ligger langs den gamle Silkeveien.

Det står strid mellom Armenia og Tyrkia når det gjelder bruken av Ararat-navnet. Tyrkia viser til at fjellet ligger på deres side av grensen, og anklager armenerne for å gjøre overdreven bruk av

Ararat som nasjonalt symbol. Da svarer Armenia syrlig med at Tyrkia overdriver når de i sitt flagg gjør krav på månen.

I Jerevan sies boligprisene å variere etter hvor mye du kan se av Ararat-fjellet fra eget stuevindu. Og dagens vær bedømmes gjerne etter hvor mye du kan se av fjellet. En vanlig morgenhilsen når folk møter hverandre på gata er: «Vi kan se Ararat. Det blir en fin dag».

Kampen for selvstendighet

Også Georgia ble selvstendig i 1991. I store deler av de to tiårene siden, har den tidligere Sovjet-republikken ofte fått overskrifter preget av ord som krig, ustabile forhold, korrupsjon og Stalin. Sistnevnte var født i byen Gori, og her finner vi i dag verdens eneste gjenværende museum til hans minne.

Sommeren 2008 brøt det ut krig mellom Georgia og Russland etter at Georgia forsøkte å gjenerobre kontrollen av den georgiske provinsen Sør-Ossetia. ►

KORPARTIET I EN ARMENSK KIRKE:

Innendørs er de armenske kirkene gjerne preget av vakre bilder og ikoner.

PRAKTFULLT KIRKEBYGG: Domen på Tbilisis hellige treenighetskatedral, også kjent som Sameba-katedralen, er gullbelagt. Den ble bygget i perioden 1995-2004, og er den georgiske ortodokse og apostoliske kirkes hovedkatedral i Tbilisi. FOTO: M. KONSEK

PÅSKEAFTEN-GUDSTJENESTE I JEREVAN: Å få være med på en påskeaften-gudstjeneste i Jerevans største katedral sammen med flere tusen armenere, var noe av det sterkeste vi opplevde. Da får du virkelig følelsen av å være en del av den verdensvide kirke.

Georgia angrep de russiskstyrte separatiststyrkene i provinsen. Etter en uke ble det undertegnet en fredsavtale, som fikk Russland til å trekke mesteparten av styrkene sine tilbake.

Georgia som kristent land

Både armensk og georgisk er vanskelige språk for oss. Georgisk tilhører dessuten sin egen gamle språkgruppe, og inkluderer sjeldne lyder som mange besøkende aldri har hørt før. Språket har sitt eget 33 bokstavs alfabet som antas å være basert på et slags arameisk som ble talt på Jesu tid.

Georgia var sammen med Armenia et av de første landene som erklærte seg som kristent. Det skjedde i det fjerde århundre. Men tross sin ortodokse majoritet av kristne (3,8 millioner),

er landet stolt av å være ett av få land hvor kirker, moskeer, synagoger samt kapeller for ulike religiøse retninger finnes side om side.

Et trekk vi merket oss i Georgia var at folk flest ofte stanset opp og korset seg idet de gikk forbi en kirke. Og utenfor kirken var det gjerne tappekraner for hellig vann. Det er sjeldent å oppleve samfunn, hvor den kristne tro og respekten for religion er så synlig og har en så sentral plass i vanlige folks liv.

Det å få være med på en påskeaften-gudstjeneste i Jerevans største katedral sammen med flere tusen armenere, var da også noe av det sterkeste vi opplevde. Da får du virkelig følelsen av å være en del av den verdensvide kirke.

Både i Armenia og Georgia står gudstroen sterkt, slik den også gjør i Russ-

land og de 17 andre tidligere kommunistiske østblokklandene. En intervju-måling i de 18 landene ga som resultat et gjennomsnitt på 86 prosent som sier de tror på Gud. I Georgia oppgir 99 prosent at de tror på Gud, og det samme gjør rundt 95 prosent i Armenia, Moldova, Romania og Bosnia.

Målingen bekrefter at tiår preget av ateistisk propaganda og begrenset religionsfrihet langt fra har uttryddet kristentroen. I Armenia og Georgia bekjenner 89 prosent av befolkningen seg til den ortodokse kirken, mens Russland har 71 prosent ortodokse kristne. I de ortodokse landene er det også sterk støtte til statens rolle for å utbre religion. I Armenia mener seks av ti at staten skal ha en slik aktiv rolle. Politisk hersker det også en utstrakt Sovjet-nostalgi i de tidligere sovjet-republikkene, bortsett fra i de baltiske landene. Både i Armenia og Moldova mener et flertall at det har vært skadelig for dem at Sovjetunionen ble oppløst.

Kirken i Armenia

Armenia er verdens eldste kristne nasjon og den armensk-apostoliske kirken er verdens eldste nasjonalkirke. Omtrent ti prosent av armenerne tilhører den armensk-katolske kirken, som er en av den katolske kirkens særkirker. Under sitt opphold i Armenia var paven gjest hos katolikosen Karekin II. Katolikosen er den armensk-apostoliske kirkens overhode, og holder til i bispesetet Etsjmiadzin i utkanten av Jerevan.

Den armenske kirken betegnes som apostolisk, fordi den ifølge tradisjonen ble etablert av to av Jesu apostler, som

I Georgia oppgir 99 prosent at de tror på Gud, og det samme gjør rundt 95 prosent i Armenia, Moldova, Romania og Bosnia. Målingen bekrefter at tiår preget av ateistisk propaganda og begrenset religionsfrihet langt fra har utryddet kristentroen.

skal ha misjonert i landet: Taddeus og Bartolomeus. Taddeus betraktes som den første biskopen av Armenia fra 43 e.Kr. til sitt martyrium i 66. Armenerne selv er stolte av å være den første nasjonen til å adoptere kristendommen som statsreligion. Det skjedde i året 301 under biskop Gregor Lysbringeren og kong Tridat den tredje.

Det armenske alfabetet ble så utviklet av munken Mesrop Masjtots i 406, og Bibelen ble oversatt til armensk i 434. Museet Matenadaran sentralt i Jerevan er bygget til Masjtots ære, og inneholder gamle og vakre dokumenter og bøker fra det 4. århundre. Armensk ble også innført som liturgisk språk istedenfor syrisk. Det egne skriftspråket skapte en kulturell blomstringstid i Armenia.

Armenernes holocaust

Den store utvandringen av armenere skjedde i stor grad under folkemordet på armenerne under første verdenskrig. Da flyktet minst en halv million armenere fra Tyrkia. De slo seg først ned i nabolandene Syria, Libanon, Israel, Egypt, Irak, Iran og Hellas, men mange flyttet videre til andre verdensdeler, blant annet Canada, USA, Argentina, Frankrike, Tyskland og Australia.

Bakteppet i Tyrkia var dette: De radikale ungtyrkerne hadde kommet til makten ved revolusjon i 1908. I årene som fulgte var landet preget av streiker, uro og oppløsningstendenser – og krig. For de radikale tyrkiske nasjonalistene ble de kristne minoritetene syndebukker, og særlig var armenerne utsatt. Ungtyrkerne så på islam som limet i samfunnsbyggingen.

I 1915 beordret den tyrkiske regjeringen armenerne til å flytte fra sine hjem og dra sørover til noen ørkenområder. Avgjørelsen var ment som en kollektiv straff for kontakten den tyrkiske regjeringen hevdet at armenerne hadde hatt med Russland – på det tidspunktet Tyrkias fiende.

Tvangsforflyttingen ble åsted for store massakrer. Hele byer ble nærmest utslattet. Først ble voksne menn og eldre gutter skilt ut og skutt. Kvinner, barn og eldre menn ble sendt ut på en lang vandring sørover. Her ble mange utsatt for angrep og overgrep. Barn ble bortført. Det er blitt anslått at bare én av fem overlevde marsjen. Totalt døde rundt én million armenere i skyggen av første

verdenskrig, i det som er dagens Tyrkia. Tyrkias ansvar for det som skjedde har vært og er omstridt. Den tyrkiske staten bestrider folkemordet for å skjerme nasjonal identitet og prestisje. Internasjonalt, men også blant stadig flere tyrkere, ansees folkemordet på armenerne som et ubestridt faktum.

Nansens viktige rolle

En stor helt for armenerne i denne sammenhengen var Fridtjof Nansen, og i Jerevan er det et eget museum for ham. Han fikk innført det såkalte Nansenpasset, som var et internasjonalt anerkjent identitetsbevis utstedt av Folkeforbundet til statsløse flyktninger. Mange armenere fikk nyte godt av denne ordningen, og knapt noe folk har æret Nansen som armenerne.

Fra 1925 organiserte han, på oppdrag fra Folkeforbundet, et omfattende hjelpearbeid for de armenske flyktningene. Han skrev artikler og bøker, holdt foredrag og fikk i gang innsamlingsaksjoner. Den hjelpen Nansen på denne måten fikk i stand, reddet svært mange.

En som også er hedret på genocide-museet i Jerevan, er misjonæren Bodil Catharina Biørn (1871-1960) fra Kragereø. Hjembyen har reist en minnestein for henne. Hun viet sitt liv og arbeid til armenernes situasjon, og sørget for at

verden fikk vite om det som skjedde, blant annet ved å ta bilder av elendigheten. Hun var misjonær blant armenerne i de østlige deler av Tyrkia, arbeidet som hjelpearbeider, sykepleier og jordmor og var med og berget atskillige menneskeliv.

Minnestein i Bergen

Her i Bergen har vi et minne om innsatsen Nansen gjorde for armenere. 19. april 2007 avduket Fridtjof Nansens sønnesønn, arkitekt Egil Nansen, en såkalt «khachkar», et armensk kors, som var en gave til Nansens hjemland fra armenerne.

Tyrkia benekter at det foregikk et folkemord; derfor har en markering av skjenselsgjerningene blitt en utenrikspolitisk sak i Norge. Av den grunn takket den gang både Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune og Universitetet i Bergen nei til å ta imot monumentet.

Til nå har nasjonalforsamlingene i 24 land erkjent at det som skjedde mot armenerne var et folkemord. Saken ble løst etter initiativ av professor Arnljot Strømme Svendsen ved at Hilmar Reksten Allmenntilleggsfond og Rekstensamlingene på Fjøsanger i samarbeid med Nansen Human Foundation påtok seg oppgaven. ■

PÅ FLUKT: I 1915 beordret den tyrkiske regjeringen armenerne til å flytte fra sine hjem og dra sørover til noen ørkenområder. Bildet viser en mor som gråter over sitt døde barn, bare kort vei igjen til hjelp og trygghet i Aleppo.

Skjold kirke 20 år

På begynnelsen av 1950-tallet var Skjold et sammenhengende jordbruksområde. De fleste gårdene lå på vestsiden av Fanaveien som gikk gjennom området mellom Nesttun og Rådal. Sentralt på Skjold, mellom Fanavegen og Nordåselva, lå brukene 11 og 21 i et småkupert og solrikt område. I Sørhaugen var det bygget enkelte hus. På disse to brukene skulle to store og viktige offentlige bygg komme, Skjold skole og Skjold kirke.

TEKST: Hans Fasmer

FOTO: Skjold menighet/Privat utlån

Skjold kirke er bygget på bruk 11. I 1959 bestod denne gården av 80 mål fulldyrket jord og 15 mål kulturbeite. Gården ble drevet til midten av 1960-tallet. 8. oktober 1953 vedtok Fana herredsstyre å bygge ny barne- og framhaldsskole på bruk 21 og deler av bruk 11.

Man kjøpte ca. 60 dekar av Anfinn Bruu sin eiendom (bruk 21) og ca. 10 dekar av David Skjolds eiendom (bruk 11). Skjold skole ble delvis tatt i bruk høsten 1957, og innviet 14. november 1958. Det meste av nabotomten ble liggende urørt i nærmere 40 år, til Skjold kirke ble vigslet søndag 5. april 1998.

Prestebolig, menighetscenter og barnehage

Det første bygget på kirketomten, nær Fanavegen, var et demonstrasjonshus fra den danske ferdighusprodusenten Hosby Huse. Huset ble nyttet som prestebolig før det ble demontert og oppført på en tomt i Sandslimarka. Nordvest på eiendommen ble det i 1984 oppført prestebolig, tegnet og planlagt av Tor Drange. Menighetssalen ble kalt Davidsalen etter David M. Skjold. Bygget var først i en del år nyttet som menighetscenter, inntil det ble tatt i bruk som prestebolig.

Preste- og menighetskontor holdt også til i menighetscenteret, men flyttet til Lagunen i 1992.

Våningshuset på kirketomten stod i mange år ubrukt og til nedfalls, men ble i 2013 restaurert utvendig. Øvrige bygg på det gamle gårdstunet er fjernet. 21. mars 2006 vedtok Skjold menighetsråd å bygge barnehage sørvest på kirketomten. Akasia Skjold Menighetsbarnehage ble tatt i bruk i 2008, og har 87 plasser fordelt på fire avdelinger.

Skjold blir eget sokn

Det kom omkring 1960 i gang gudstjenester på Skjold skole. Den første tiden ble de holdt i musikk salen på skolen. Denne ble etter hvert for liten, og gymnastikksalen på skolen ble så brukt i over 30 år. Frivillige kirketjenere sørget for at bord, stoler og kirkeutstyr ble tatt frem fra lageret under scenen.

Både kirkekaffe, julemesser og julefester ble holdt i gymsalen helt frem til våren 1998. I årene før kirken ble bygget, ble det holdt friluftsgudstjenester på kirketomten på forsommeren.

Birkeland ble utskilt fra Fana i 1948. Nordås var en del av Birkeland til området ble utskilt i 1968. Skjold ble utskilt som eget sokn fra Nordås prestegjeld i 1982. 1. februar 1997 ble Nordås delt i to selvstendige prestegjeld, Skjold og Søreide.

Et godt grunnarbeid for kirke på Skjold ble gjort av det frivillige menighetsrådet. Fra 1970 til 1982 var det felles menighetsråd for Nordås (Skjold og Søreide). Skjold frivillige menighetsråd tok ansvaret for gudstjenester på Skjold, og fremmet kirkesaken. Som resultat av dette ble Skjold egen menighet i Nordås prestegjeld i 1982.

Roald Skarsten ble første menighetsrådsformann i Skjold menighet. Tre viktige saker kom raskt på sakskartet: kirkesak, prestebolig og eget prestegjeld. Det ble satt ned en teknisk plankomité som skulle samarbeide med kommunen om å få fortgang i byggesaken.

I 1985 startet Skjold menighet sitt eget arbeid for å fremskaffe tegninger til kirke. Halvor Rostrup Gundersen og Roald Skarsten stod sentralt i dette arbeidet.

Skisse til kirke ble utarbeidet av menighetsrådets representanter og Hosby Huse, som anslo at kirken ville koste 6,5 millioner kroner pluss moms. Sentralt i kommunen var det heller liten entusiasme for planene om kirke fra Husby Huse.

Frivillig innsats i mange tiår

Ideen om eget kirkebygg ble først satt frem på et lagsmøte i Skjold Husmorlag høsten 1961. Residerende kapellan i Birkeland menighet, senere sokneprest i Nordås (1971-1976), Eigil Lehmann, tok kontakt med Skjold Husmorlag med forespørsel om det var råd å få medlemmer til å arbeide for en kirke på Skjold. Gjertrud Grøsvik tok oppfordringen om å samle interesserte kvinner i Skjold-området og å planlegge arbeidet.

16. januar 1962 var 13 kvinner samlet til det første møte i det som ble Skjold kirkering. De fleste var innflyttere til Skjold. I ringen ble de enige om å samle inn penger til inventar i kirken som de håpet skulle komme en gang i fremtiden. På det meste var det fem kirkeringer i arbeid. I kirkeringene la kvinnene ned et trofast arbeid i alle år fra 1962 til 1998. I stedet for basar ga de penger på møtene. De siste årene betalte de fast kontingent. Møtene gikk på omgang i hjemmene en gang i måneden, og kapital pluss renter økte jevnt med årene.

Da kirken stod ferdig, så kirkeringen sitt arbeid for avsluttet. Regnskapet viste et overskudd på 1105 kroner, som ble overlevert til sognepresten, som han kunne bruke til arbeid i menigheten. Man fortsatte med én felles kirkering, som fikk inn midler blant annet ved en årlig basar.

Fra helselag til kirkelag

I 1970 ønsket Nordås menighet å få knyttet til seg en menighetssøster, en kristen sykepleier. Avtalen med kommunen gikk ut på at de betalte halvparten av lønnen mens menigheten måtte betale resten. For å få penger til dette ble Nordås helselag startet 20. februar 1970. Tanken var å lage grupper i nærmiljøet i menigheten hvor kvinner kom sammen og samlet inn penger.

Den første gruppen ble dannet i Krohnåsen, deretter kom Skjold, Sæterveien, Smørås, Steinsvik og Rå skole. På det

- 1: Kirken reiser seg
- 2: Biskop Ole D. Hagesæther la ned grunnsteinen til kirken fredag 6. juni 1997.
- 3: Vigslingsgudstjenesten ble holdt på søndag 5. april 1998. Fra venstre: Prost Per Barsnes, ordfører Ingmar Ljones (KrF) og biskop Ole D. Hagesæther.
- 4: Kirkekoret øver i menighetssalen
- 5: Gudstjeneste på kirketomten
- 6: Bjørn Moe holder gudstjeneste i interimkirken
- 7: Til gudstjeneste i ny kirke

meste hadde helselaget 70 medlemmer i syv grupper. Første leder var Judith Kolaas. Etter hvert ble det slutt med at menighetene hadde egne sykepleiere, men gruppene var så innarbeidet at helselaget fortsatte å samle inn penger.

I 1985 endret laget navn til Skjold helselag, og 17. februar 1999 ble Skjold helselag omdøpt til Skjold kirkelag. Fra starten til 2009 hadde kirkelaget samlet inn over 700.000 kroner, blant annet til evangelistteppet, gardinene i menighetssalen, en av kirkeklokkene, benkene utenfor, stoler, salmebok, lysgloben og messehagel. Også senere har

kirkelaget bidratt med betydelige midler.

«Vitnesbyrdets kirke»

Grunnsteinen til Skjold kirke ble lagt ned fredag 6. juni 1997 av biskop Ole D. Hagesæther. Skjold skoles musikkorps, Søråshøgda barnekor, Søråshøgda skole og Skjold kirkekor deltok under høytideligheten. Grunnsteinen var et kobberrskrin med tegninger av kirken, skriftlig orientering om bygningen, kort orientering fra byggekomiteen, gjeldende mynt, dagens avis, menighetsbladet, salmebok, Bibel og to silketrykk, ett

der en elev fra hver klasse på Skjold skole hadde satt et håndtrykk på vegge av alle elevene og ett fra Søråshøgda skole der alle elevene hadde satt sitt fingermerke i regnbuens farger og form.

Vigslingsgudstjenesten ble holdt på søndag 5. april 1998. Biskop Ole D. Hagesæther vigslet Skjold kirke til «Vitnesbyrdets kirke». Over 800 mennesker var til stede i kirken. Skjold kirkekor, Søråshøgda barnekor, Lovsangkoret og Skjold Skoles Musikkorps deltok i tillegg til prosesjon og tekstlesere. ■

Veien frem til fo

I den nye boken «Fra avlatshandel til folkekirke. Reformasjonen gjennom 500 år» har historieprofessor Eldbjørg Haug samlet en rekke artikler om tiden som ledet opp til reformasjonen, og forholdene både i Norge og Europa like frem til vår tid.

TEKST: Edvin Bratli

Boken gir et godt innblikk i reformasjonshistorien fra middelalderen og frem til i dag. Den gir oss skildringer av det religiøse, politiske og kulturelle livet, og hvordan tro, kultur og samfunn har blitt vevet sammen i menneskenes liv.

Hva har Martin Luther hatt å si for utviklingen i Europa? Hvorfor fikk læren hans fotfeste, og hvordan ble den tatt imot? Noe er påvirket av reformasjonen, mens andre ting skjedde parallelt med utviklingen i samfunnet, og uavhengig av reformasjonen.

Reformasjonen – en katastrofe?

Tidligere professor i historie ved Universitetet i Bergen (UiB), nå professor emerita Eldbjørg Haug innleder boken med å male et tidsbilde av hvordan livet i den katolske kirke artet seg før reformasjonen.

Det handler om geistlige som beriket seg på salg av avlatsbrev, som skulle gi tilgivelse for synder og en snarvei gjennom skjærsilden. Jesu frelsesbudskap var kommet mer i bakgrunnen. Det var dette katolikken Martin Luther ikke kunne akseptere, og som førte til at han slo opp de 95 tesene på kirkedøren i Wittenberg.

Norge hadde vært et katolsk land i omtrent 500 år da Martin Luther sto frem. Nordmenn var ganske fortrolige med den katolske lære og framtidsutsiktene for landet var positive, selv om vi var kommet under dansk kongestyre.

Øystein Rian, professor i historie ved Universitetet i Oslo, hevder at reformasjonen var en katastrofe i norgeshistorien. Dette begrunner han med at «vi fikk et skifte i religionsformer, i kirkens organisasjon, i de politiske forholdene, i administrative forhold og i det sosiale og kulturelle klimaet da en gammel norsk elite måtte vike for en ny og fremmed elite».

Kirken i Norge var en traust og solid katolsk bondekirke som måtte vike for den lutherske lære, innført med kongemakt fra København.

Kirkekunst og kirkegods

Henrik von Achen, professor i kunsthistorie og direktør for Universitetsmuseet i Bergen, gir oss et innblikk i hva som skjedde med kirkekunsten i alle de rikt utsmykkede kirkene her i landet. Etter reformasjonen ble helgenkulten avviklet, og dermed ble mange altre i kirkene overflødige. Helgenbilder skulle også ut av kirkene. Mye ble brent og kastet, noe ble solgt til andre kirker eller private, og noe har overlevd til i dag.

Fra von Achen får vi historien om alterfrontalet fra Nedstryn, pasjonstavlen fra Volda kirke og messehagelen fra Hjørundfjord, alle tatt vare på i Bergen Museum. Hvor kom de fra og hvordan havnet de i disse kirkene, langt fra Bergen?

Tor Veidling, førstearkivar i Riksarkivet, tar for seg hva som skjedde med kirkegodset; eiendommene som lå under den katolske kirke. Før reformasjonen utgjorde kirkegodset nær halvparten av all jordeiendom i Norge, mens krongodset var mindre. Ved reformasjonen la kongen beslag på det meste av kirkegodset. Hvilke konsekvenser fikk det, for kirken, for folket?

Lutherske prestefruer

Med reformasjonen ble sølibatet opphevet for prestene. På samme måte som prestene hadde hatt en sentral rolle i samfunnet, fikk også prestefruene det. Reformasjonen førte til forkynnelse på folks eget språk, til skolevesen og folkeopplysning, der prestefruene tok aktivt del.

Martin Luthers Katharina von Bora ble en sentral figur. Hun var lærd, og drev med både undervisning og samlet

og brukte mange urter, noe hun hadde lært mens hun jobbet i apoteket til maleren Lucas Cranach.

Anne-Hilde Nagel, også hun tidligere professor i historie ved UiB, og nå professor emerita, gir leseren et bilde av rollen prestefruene spilte i Tyskland i starten på reformasjonen, og om prestefruenes mangslungne virke i norsk kirke- og samfunnsliv. Prestegårdene ble viktige sentra i bygdelivet.

Hva vet vi om kvinnens plass i samfunnet etter reformasjonen? Hvilke endringer måtte de gå gjennom? Hanne Marie Johnsen, førsteamanuensis ved Senter for kvinne- og kjønnsforskning ved UiB, skriver om kvinner som fikk barn utenfor ekteskap, om husbonden som satte barn på tjenestejentene og hvordan de stilte opp for disse. Hva ble akseptert av samfunnet? Hva skjedde når ekteskap eller andre forhold ikke lenger fungerte? Kunne man skilles? Barn var et viktig mål for ekteskapet, og dette påvirket lovgivningen.

Var Luther antisemitt?

En annen spennende artikkel omhandler bibeloversettelser, skrevet av Gunnstein Akselberg, professor i nordisk historie ved UiB, og kjent fra NRK-programmet Lindas språksjov.

Før reformasjonen var de bibelske tekster på latin, og prestene formidlet innholdet. Martin Luther fikk oversatt bibelen til tysk, noe som gjorde det mulig for vanlige folk å lese Guds ord.

Seinere kom bibelen både på dansk, svensk, samisk og til slutt på norsk. Utviklingen av trykkekunsten ga også Martin Luther muligheter for å få trykket tekster, bøker og skrifter om den rette lære.

Det har vært mange diskusjoner om hvilket syn Martin Luther hadde på jødene. I de tidlige skriftene er han positiv til jødene, men han vil gjerne at de skal omvende seg. Dette skjer ikke, og etter noen år med frustrasjon over staheten de viser, fremstår han nærmest som jødehater, og vil ha dem bort fra Tyskland.

Hva skjedde med de katolske prestene? Hvor kom alle de nye protestantiske prestene fra? Ble vi nordmenn protestanter, eller levde vi fortsatt som katolikker etter 1536? Gunnar Winsnes Knutsen, professor i tidlig moderne

Ikkekirken

norsk og europeisk historie ved UiB, gir gode svar på disse spørsmålene.

Pilegrimsvandring før og nå

I 1736 feiret Danmark og Norge 200-årsjubileet for reformasjonen. Men hvilken feiring var det? Christian III var konge, og jubelfesten ble like mye en feiring og markering av eneveldet og kongen.

I kapittelet «Reformasjonsjubileum i eneveldeets tegn» av Thomas E. D. Slettebø, førsteamanuensis i historiedidaktikk ved Universitetet i Tromsø, får vi en innføring i både politikk, kulturhistorie og religionens plass i samfunnet. Presteskapet hadde en viktig rolle i formidlingen.

Boken avsluttes med historien om pilegrimsvandringene. Linjene trekkes fra korstogene til Jerusalem i middelalderen, fra pilegrimsvandring før reformasjonen og til den renessansen

de har fått i vår tid. Lisbeth Mikaelson, professor i religionsvitenskap ved UiB, skriver om praksisen med pilegrimsvandring, en katolsk skikk, som nå ser ut til å blomstre opp i Norge.

Myndighetene etablerer pilegrimsruter, og folk valfarter til Nidarosdomen i Trondheim. I middelalderen dro mange også til Selja og til Røldal. Det arbeides både sentralt og lokalt og ikke minst i miljøet knyttet til Nidarosdomen for utviklingen av pilegrimsvandring i Norge. Verken helgendyrkelse eller pilegrimsreiser er lenger forbeholdt katolikker. ■

Fra avlatshandel til folkekirke. Reformasjonen gjennom 500 år Eldbjørg Haug (redaktør) Spartacus forlag / Scandinavian Academic Press, 2017

Fakta: Eldbjørg Haug

- Eldbjørg Haug (født 1947 i Lillestrøm) leverte hovedoppgaven sin i 1972, og tok doktorgrad ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet i 1996.
- Siden september 2007 og frem til hun gikk av med pensjon i fjor har hun vært professor ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap ved Universitetet i Bergen (UiB).
- Hun har tidligere vært ansatt ved Høgskolen i Telemark, Lokalhistorisk institutt, Universitetet i Oslo og i Utenriksdepartementet som diplomat i Tel Aviv, København og Lusaka.
- I sin forskning har hun brukt mye tid på dronning Margrete, kloster- og kirkehistorie, samt Stavangers historie.
- Haug er redaktør for den nye boken, «Fra avlatshandel til folkekirke. Reformasjonen gjennom 500 år», som startet som en ide myldring for ti år siden, og etter hvert ble til et samarbeid med Reformasjonsbyen Bergen 2017.
- Til tross for sin nye hverdag som professor emerita, har Haug ingen planer om å legge forskergjerningen på hyllen. Hun holder nå på med et nytt prosjekt om Kalmar-unionen, og har fått forskningsplass ved Nasjonalbiblioteket.

AVSKJEDSMARKERING OG BOKLANSERING: Da professor Eldbjørg Haug gikk av med pensjon før jul, ble dette markert med et eget arrangement i Knut Fægri's hus. Her benyttet hun anledningen til å lansere sin nye bok om reformasjonen.
FOTO: JOAKIM DAHL HAALAND

Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.

E-post:
sylvi@fanaposten.no

Ledig engasjement: Annonse selger

Dette bladet utgis i samarbeid mellom Birkeland, Bønes, Skjold, Slettebakken, Storetveit og Søreide menigheter.

Åtte sider er lokalstoff, de resterende sidene er felles for alle menighetene. Bladene kommer ut fem ganger årlig og opplaget for hvert nummer er vel 30 000 eksemplarer.

Vi søker en dyktig annonse-selger som vil arbeide med provisjonsbasert salg av annonser til fellesdelen.

Ta kontakt med Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no for ytterligere informasjon

Utdanner fremtidens organister

Orgelklubben Ferdinand ble startet i 2004 av Amund Dahlen, som et svar på manglende rekruttering til kirkemusikeryrket. De siste syv årene har den vært drevet i regi av Den Katolske kirke i Bergen, men i samarbeid med Bergen domkirke menighet.

TEKST: Magne Fonn Hafskor

Klubben består av 25 elever og fire lærere. Elevene engasjeres med jevne mellomrom til å spille i messer, gudstjenester og konserter.

Navnet *Ferdinand* har klubben etter den tyske organisten Ferdinand Vogel, som arbeidet 40 år i Bergen fra midten av 1800-tallet, og startet den første organiserte musikkundervisning med statsstøtte i Norge, Vogels organistskole. Ferdinand Vogels bidrag har hatt stor betydning for musikklivet.

Lærere og elever har nå samlet seg om å utgi dobbel-cden *Colours*

of *St. Paul*, der den første platen inneholder innspillinger gjort av orgelklubbens elever (den yngste er bare åtte år gammel), samt de to tidligere elevene Roystan James (studierer til daglig nanoteknologi på universitetet i Bergen) og Jonas Apeland, som begynte på kandidatstudiet i kirkemusikk på Norges Musikkhøgskole i Oslo høsten 2016.

Den andre platen inneholder innspillinger av lærere og profesjonelle organister: Anders Johnsson (organist i St. Andreas kyrka i Malmö), Mariko Takei Myksvoll (organist i St. Markus kirke), Harald Jakob Holtet (organist i

Bergen & Omegn BEGRAVELSEHJELP POLDEN

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden

Espen Polden

Heine Polden

Cathrine Polden Misje

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. SOTRA
2.etg på Shellstasjonen
Sortor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Akasia
- verdier for generasjoner

Akasia har lang erfaring med gravstell og våre dyktige gartnere steller i dag vel 8000 graver på 27 gravplasser i Bergen.

Vi tilbyr et stort utvalg av stellavtaler og spesialtilpassede avtaler etter ditt behov.

Om du signerer helårs stellavtale med oss for 2018, tilbyr vi gratis påskeliljer i år. Pris kun kr 1990,- Bestillingsfrist: 20. mars.

Kontakt oss: 55 59 39 00 - gravstell@akasia.no

FARGER OG MANGFOLD: Platetittelen, Colours, er et uttrykk for orgelklubbens mangfold både når det gjelder musikk, utøvere og kulturell bakgrunn. FOTO: ELIAS DAHLEN

Centralkirken i Bergen), Sigurd Melvær Øgaard (domorganist i Bergen), og Amund Dahlen (kantore i St. Paul kirke).

Musikken de spiller er av komponister som Bach, Corelli, Charpentier, Franck, Mendelssohn, Schubert og Sibelius, mens instrumentet som trakteres er Casavant op. 817-orgelet i St. Paul kirke i Bergen. Dette orgelet ble opprinnelig bygget i 1919 til kirken Saint Charles i Quebec, Canada.

Bakgrunnen for at orgelet er flyttet til St. Paul kirke, er at kirken i Quebec ble stengt og menigheten lagt ned. St. Paul er derimot en høyst levende menighet i

Bergen sentrum, med medlemmer fra 120 nasjoner, noe som også gjenspeiles i orgel-skolens elever.

Platetittelen, *Colours of St. Paul*, er derfor et uttrykk for mangfoldet både når det gjelder musikk, utøvere og kulturell bakgrunn. ■

PLATE: Dobbelt-cden «Colours of St. Paul» er utgitt av Cantando Musikkforlag, og inneholder innspillinger gjort både av orgelklubbens elever, lærere og profesjonelle organister.

Påskefest 2018

Kirken i Bergen inviterer store og små til **gudstjenester, konserter og kulturarrangementer** i våre 34 kirker. Velkommen!

Fullstendig Påskefest-program finner du på bergen.kirken.no
facebook.com/paskefest

Tid til tankens bruk

EN STILLE STUND: «Stillheten har en verdi i seg selv» skriver fjellklatrer og friluftsliventusiast Nils Petter Faarlund et sted. Han var inne på noe. ILLUSTRASJONSFOTO: VLADIMIR SHIOSHVILI

Da ungene var små var det travle tilstander; de skulle aktiviseres, for «lediggang er roten til alt ondt». Etter skoletid var det hastige middager, lekser, flere klokkeslett, og evig transport i øst og vest til ørten fritidsaktiviteter: Det ble spilt og turnet og danset og «hestet» over en lav sko, kort sagt; vi jaget våre barn omkring.

TEKST: Thrude Deisz

En dag sukket yngstebarnet tungt og kom med følgende utsagn: *Mamma, jeg er så stresset, jeg har aldri tid til å gjøre ingenting liksom.* Jeg ante ikke en gang at hun visste hva «stress» var. Det

var en vekker. Men historien gjentar seg. Jeg opplever at den lille damen gjør nøyaktig det samme med sine barn. Det er faktisk sånn at en dag «fri» fra aktiviteter er en sann glede.

Hørte i NRK om barn og «meditasjon» dvs. noe de kalte «mindfulness» (mental tilstedeværelse?). Det handlet om forsøk gjort i grunnskolen, der man regelmessig, og under veiledning av terapeuter, ga elevene trening i å ligge på gulvet og bare slappe av og la tankene flyte - og hvordan dette lot til å stimulere arbeids- og konsentrasjonsnivåen resten av skoledagen. Lederen hevdet at om noen år kom denne formen for «mindfulness» til å gå inn i undervisningen på samme måte som fysisk fostring /kroppssøving gjør det nå. Man skal jo ta vare på og utvikle hele mennesket.

Læreren fortalte at hun hadde vært bekymret for en av de små elevene som skulle gå alene hjem fra skolen. Da hun ga uttrykk for dette - smilte den lille «eremittgjengeren» tilfreds og svarte at «jeg liker å gå alene, da

kan jeg gå i mine egne tanker». Så må man være seg bevisst at små mennesker også har en åndelig del som skal utvikles og at de også trenger fred. Det er ikke dumt å gi ungene gode vaner de kan ha med på livsveien, så gode frø, som må få tid til å spire og modnes.

Det er nettopp noe vi alle har behov for. Her er så mye som vil fylle tiden vår. Flimmersamfunnet, som det het en gang - er ikke blitt mindre påtrengende. Meditasjon kan være så mye; blant annet å puste rolig, og tømme sinnet for negative tanker. Selv tenker jeg noen ganger på konsert at det jeg opplever nå må være en form for meditasjon; jeg blir rolig og tilfreds og får energi av det.

En misjonær fortalte om en form for meditasjon i India, som hun hevdet var direkte skadelig: du kunne få utlevert et «mantra» (et ord som skal gjentas) som i realiteten var en påkallelse av onde, hedenske guder. Men med Jesus som mantra påkaller vi Den gode. Og så nærmer vi oss bønningen. En stille stund, det er alt man trenger. ■

VI TRENGER FRIVILLIGE.
Les mer og meld din interesse på kirkens-sos.no

KIRKENS SOS

FANA & FYLLINGSDALEN
BEGRAVELSESBYRÅ AS

Et byrå for hele Bergen og omegn

Døgntelefon 55 13 40 04
Vi har lang erfaring og rimeligere priser.

www.ff-begravelsesbyraa.no

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Hvordan kan kirken **gjøre påsken relevant** for folk igjen?

Påsken gir ti dager fri til å reise bort. Hvor man reiser er ikke så viktig – så lenge man kommer seg langt nok vekk til å ikke høre lyden av kirkeklokker eller en prest som snakker om noe man aldri helt har forstått.

TEKST: Susanne Feste Ingebrigtsen

Påsken er høytiden jeg gleder meg til hvert år. På så mange måter synes jeg den er bedre enn julen – på Vestlandet i hvert fall. Lysere tider, bedre vær, skiføre, nærmere sommerferie – for ikke å snakke om det som faktisk er sentrum i påsken – Guds forsoning med alle mennesker gjennom Jesu død og oppstandelse.

Det å feire, år på år, at dødens makt over mennesket og skaperverket er overvunnet, gir en dypere forståelse og får større betydning for meg desto eldre jeg blir. Nærmest som om noe så altavgjørende ikke evnes å fatte før man er halvveis i livet og vel så det. En forutsetning er også at man ønsker å fortsette og grave i påskens budskap og mysterium. En annen forutsetning er at man tror budskapet er av eksistensiell betydning.

Kanskje det er her utfordringen til påsken, for majoriteten av befolkningen i vårt langstrakte land, ligger? Påskens budskap er for vanskelig å fatte, så folk faller av lasset og drar den eksistensielle betydningen med seg? Det er én påstand. En annen er at det kapitalistiske, sekulære samfunnet for lengst har overtatt definisjonsmakten for hva som er et godt liv – og der passer ikke kirkens lære om synd og forsoning inn.

Påskens budskap er ikke noe som gjelder folk flest lenger. På samme måte som julen har den blitt nedgradert til noe rent materialistisk; «hva fikk du til jul og hvor skal du i påsken?». Hvordan har kirkens viktigste høytider blitt arenaer for økonomisk og sosialt press?

Hver kristen høytid – måtte det være jul, påske, Kristi himmelfartsdag eller pinse – går de fleste medieshus ut i gaten og spør forbipasserende

folk om de vet hva som skjedde på skjærtorsdag, eller hvorfor vi feirer pinse. De fleste unnskylder seg eller ler, og avslører at de ikke har peiling, men det er kanskje ikke så farlig, for det har sikkert ingen andre heller.

I 2014 foretok InFact for VG en større og grundigere undersøkelse der over tusen nordmenn svarte på spørsmål om påsken. Nesten en tredjedel visste ikke hva som skjedde skjærtorsdag. En fjerdedel visste ikke hva som skjedde langfredag. VG brukte undersøkelsen

Hvordan har kirkens viktigste høytider blitt arenaer for økonomisk og sosialt press?

PÅSKENS BUDSKAP: «Det å feire, år på år, at dødens makt over mennesket og skaperverket er overvunnet, gir en dypere forståelse og får større betydning for meg desto eldre jeg blir» skriver Susanne Feste Ingebrigtsen. FOTO: CÉDÉS

i en sak med overskriften «Hvem kan redde påsken?». Det får meg til å spørre om kirken gjør en god nok jobb i å formidle påskens budskap slik at folk faktisk forstår det? Kirken er den aktøren som burde redde påsken – det er tross alt kirkens viktigste budskap.

Per Arne Dahl hevder i en kommentar i Vårt Land fra 2015 at det i kirken er stille rundt Jesus. Få eller ingen provoseres eller begeistres av ham. Mennesker forteller at de har sans for kirkerommet, kirkegårdene og kirkens ritualer, men er mindre opptatt av Jesus som forbilde, og enda mindre engasjert av ham som verdens frelser.

Kanskje er det kirken som må møte folk på deres egne premisser og gjøre påsken relevant igjen. Kanskje er det folk som må begynne å gå i kirken for å lære mer om den kristne tro. Selv vil jeg påstå at førstnevnte er den mest realistiske veien å gå. Enkel er den derimot ikke. Hvordan møte noen med påskens budskap på en lettfattelig og relevant måte, uten å unnlate å snakke om synden og lovens realitet?

Jesus var et uhyre spennende og bemerkelsesverdig menneske. Kanskje nøkkelen ligger i å gjenoppdage Jesus på nytt for dagens samfunn? I kristologien sies det at det eneste vi kan vite om Gud er det som er åpenbart gjennom Jesus Kristus. Jesus er fremdeles den mest relevante i den kristne tro. Den årlige påskefeiringen gir kirker over hele landet en fantastisk mulighet til å proklamere dette – grip den. ■

Livreddende vann

Rent vann, solide doer og god hygiene til flyktninger er stikkordene når årets konfirmanter samler inn penger til Kirkens Nødhjelps fasteaksjon, som i år holdes i tidsrommet 18.-20. mars.

TEKST OG FOTO: Kirkens Nødhjelp

Fjorårets bidrag var til stor hjelp for flyktninger fra Boko Haram og Kongo.

– Da vi var på flukt hadde vi ikke noe vann. Vi klarte til slutt å finne noe vann, men det var skittent, forteller Kany.

Hun pleide å ha et helt normalt tenåringsliv hjemme i Kongo. Gikk på skolen, hadde et trygt liv med familien og sang i kor i den lokale kirken. Nå bor hun og familien i et telt i en flyktningleir. De er noen av over seks millioner kongolesere som i dag er på flukt.

På flukt uten mat og vann

Kany og familien flyktet fra en krig som blusset opp i Kasai, der de bodde, og familien måtte legge ut på en flukt som har satt spor i 14-åringen.

– Vi våknet av at det var skyting i byen, og vi la på sprang med en gang. Vi rakk ikke å ta med oss noe. Vi var på flukt i flere dager, og måtte gå langt uten verken mat eller drikke, sier Kany, som savner vennene og hjemmet sitt i Kongo.

RENT VANN: Nå har Kany tilgang til rent vann bare ett minutt fra teltet hvor hun bor, takket være norske givere.

kan gjøre på grunn av støtten fra norske givere som tidligere har gitt penger gjennom Fasteaksjonen.

– Pengene vi får inn gjennom Fasteaksjonen gir oss en økonomisk muskel som gjør det mulig for oss å reagere raskt når en krise oppstår, slik vi gjorde i Angola da flyktninger kom over grensen fra Kongo. Da kunne vi komme fort i gang med midlene fra våre norske givere, mens vi ventet på mer støtte fra andre givere, slik som FN. Støtten fra det norske folk gjør at vi kan

Heldigvis kom hun og familien seg trygt over til nabolandet Angola, der de nå har slått seg ned i påvente av at krigen hjemme skal ta slutt. Nå har Kany tilgang til rent vann bare ett minutt fra teltet hvor hun bor.

Når det haster å hjelpe

Det er Kirkens Nødhjelp som leverer vann, toaletter, hygieneartikler og tømmer søppel i leiren der Kany bor. Det er et arbeid som organisasjonen

handle raskt og redde flere liv, sier generalsekretær i Kirkens Nødhjelp, Anne-Marie Helland.

Aksjonen arrangeres i år for 51. gang, og frivillige over hele landet samler inn penger ved å gå med bøsser eller arrangere ulike tilstelninger. Pengene går til Kirkens Nødhjelps arbeid over hele verden. ■

Mer informasjon:
fasteaksjonen.no

Advokatfirmaet Vegard Austgulen AS

- Arv/gaver • Familie • Ektepakter
- Samliv • Kontrakter • Kjøp/salg

15 prosent rabatt til nye klienter fra søndre bydel, der jeg vokste opp! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen
Telefon: 55 70 63 64 - 924 59 483
E-post: vegard.austgulen@advokathus1.no

www.byadvokaten.net

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

www.abbedissen.no

Fredslýset

I Birkeland kirke blir det hver advent arrangert en lysmesse. Med levende lys i hendene kommer speidere fra 1.Øvstun og Birkeland KFUK inn i kirken, og aller fremst blir lampen med fredslýset båret inn.

TEKST OG FOTO: Kari Semming

Flammen er hentet fra det alltid brennende lyset i Fødselsgrøtten i Betlehem. Hver advent blir nye flammer tent og fraktet rundt i verden for å minne menneskene om å leve i fred med hverandre.

Det er en lang og komplisert reise for en brennende flamme fra Betlehem til Norge. Derfor hentes vår flamme fra et lys som alltid brenner i Roskilde domkirke. Nå har lyset fått nok et hjemsted. 23. januar ble flammen brakt til fransiskanerklosteret Marias Minde i Sandviken. I kapellet der brenner alltid nonnenes hellige lys over tabernaklet, skapet som rommer nattverdsbrødet, og

som fins i alle katolske klostre og kirker. Denne kvelden ble fredslýset båret forsiktig inn av en speidergutt og gildemester/landstyremedlem Linda Amundsen. En nonne knelte for sitt tabernakellys og hentet det ned fra lysestaken på veggen. Det nye lyset som speidergutten holdt i sine hender, ble tent med flammen som ble båret inn og plassert i staken på veggen.

Nå skinner den hellige flammen fra Betlehem – fredslýset – her i Bergen! Kom ut og besøk fredslýset. Ta med en flamme hjem. Kom til lysmessen en søndagskveld i adventstiden. La fredslýset minne deg om at vi alle er like mye verd. Behandle alle med vennlighet. Og skap fred rundt deg.

Seremonien var verdig og tankevekkende. Æresgjest, ordfører Marte Mjøs Persen, hilste fra kommunen og framhevet hvor viktig fredsarbeid er. Der var også hilser fra representanter fra St. Georgsgildene. Tilstede i kapellet var videre samarbeidspartnere fra Kirkelig dialogsentor, Mangfoldsbyen Bergen og mange St. Georgs-medlemmer.

St. Georgs Gildene er internasjonal organisasjon som støtter speiderbevegelsen. Fredslýset er en del av fredsarbeidet organisasjonen er opptatt av.

Se også www.fredslýset.no

Velkommen til Sædalen menighet!

Her er en oversikt over det som skjer i Sædalen menighet vårsemesteret 2018. Mer info finnes på hjemmesiden www.sedalenmenighet.no og på facebook.

Gudstjenester og søndagsskole i fire aldersdelte grupper:

Annenhver søndag på Sædalen skole

Klubber

- Kompisklubben : 1.-4. trinn, første tirsdagen i måneden kl.18.00-19.30 på Kringlebotn aktivitetshus
- Tweenklubben: 5.-7.trinn, første tirsdagen i mnd kl 18.00-19.30 på aktivitetshuset i Kringlebotn
- Tenklubben: 8.-10. trinn. En onsdag i måneden

KRIK for UNGDOMMER

- Lek og aktiviteter i gymsalen for ungdommer fra 8. klasse. Gymsalen på Nattland skole. Kl. 13 de samme søndagene som det er gudstjenester i Sædalen menighet

Kor-mandager på Sædalen skole

- Knøttesang fra 1-3 år kl 17.30-18.15
- Minigospel fra 3- 5 år kl 17.30-18.15
- Barnegospel 1.-4. trinn kl.17.30-18.15
- Tweening 5.-7.trinn kl.17.30-18.30

Speider-torsdager

Speiderhytten i Indre Sædal kl.1800-1930. Fra 1. klasse-videregående

På jakt etter kor for voksne?

SoundsLikeUs over tirsdager i Slettebakken kirke 19.30-21.30

Føtter på fjell - trosopplæring i Sædalen

- 0-1 år: Babysang, onsdager kl 1030 i Kringlebotn aktivitetshus. 17/1-30/5.
- 5 år: Påskevandring- og påskepynt-verksted 17. mars
- 4.-7. klasse: Camp Sædalen (bo-hjemme-leir) 26. og 27. mai

Smågrupper

Fellesskap for voksne. Mindre grupper som møtes til samtale om liv og tro rundt et enkelt kveldsmåltid.

Menighetsweekend

Nordhordaland folkehøyskole 8.-10. juni. Opplegg for alle aldersgrupper.

Ansatte i Sædalen menighet:

- Leidulf Øy, prest, 489 91 909
lo344@kirken.no
- Sigrid Trætteberg Fahlvik, menighetspedagog, 988 18 687 - st879@kirken.no
- Amund Hosøy, tweens/ungdomsarb., 926 96 837 - ah487@kirken.no

Ta gjerne kontakt hvis dere har spørsmål eller ønsker mer informasjon!

KRIK-MULTICUP Med Birkeland og Sædalen

HVOR: Nattland skole
NÅR: 17. mars klokken 16.00—20.30
HVEM: U-skole & VGS
PRIS: 100 kr

KRIK-Sædalen og KRIK-Nestun arrangerer multicup på Nattland skole lørdag 17/3

Sjekk ut facebook-arrangementet; «KRIK-multicup med Birkeland og Sædalen» og trykk deltar så er du påmeldt.

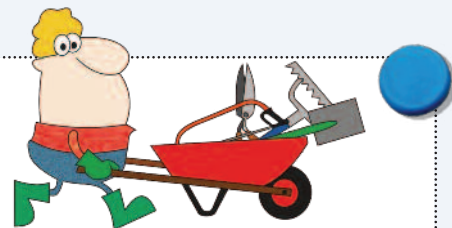
Dugnad på menighetshuset

Menighetsrådet i Birkeland eier menighetshuset i Øvsttunveien 29. Ved hjelp av mange frivillige og mye utleie klarer vi å holde huset slik at det kan gi rom for mange aktiviteter. Det er mange som har sine aktiviteter i menighetshuset.

Her er det speidergrupper, konfirmantundervisning nabokafe, minnesamvær, fredagstaco og nattkafe for ungdom.

Vi trenger mange hjelpende hender til å holde et gammelt hus. Vi inviterer deg til å bli med. Gjør andre glade. DITT BIDRAG BETYR MYE. Det blir dugnad på menighetshuset lørdag 14. april kl. 11-15. Oppgaver deles ut.

Det blir mat, drikke og hyggelig samvær!

Earth Hour
lørdag
24 mars
kl. 2030-
2130.

Grønt hjørne

- 24 mars står verden sammen en time for å redde jordkloden: www.earthhour.org
- Birkeland er en grønn menighet, dette kan du lese mer om på nettsiden vår. Nå i fastetiden legger vi også ut forslag til «grønnere mid-dager». **Verdt å sjekke ut!**

GRAVSTEIN

Alle utførelser - fra grov til helpolert.
Rikholdig utstilling under tak.
Navnetilføyelser og oppussing.

Katalog på eikner.no
Mandag og fredag 7-15
Tirs, ons og torsdag 7-18
Lørdag 10-14

STEINRIKET
EIKNER NATURSTEIN
Ulsmågv. 27, Nesttun 55987000

Samdals
BEGRAVELSESBYRÅ

Vi kan hjelpe til med rådgivning og tilrettelegging ved begravelser og bisettelser.

Døgnvakt 55 90 19 80
www.samdals.no
Håkonsgt. 13 • 5015 Bergen

Vi takker og ber

Kjære forbedere: Til Herren kan vi komme med alt.

Vi takker og ber for:

Uke 12: KN-aksjonen med kveldsgudstjeneste i Birkeland 20/3. «Kvelds-åpent» på menighetshuset. Palmesøndag og inngangen til påskefeiringen

Uke 13: Påsegudstjenestene og -arrangementer i menigheten og byen vår. At vi skal forstå mer av hva Jesus har gjort for oss. At Gud bevarer folk fra ulykker i påskefjellet

Uke 14: Friluftsgudstjenesten i Sædalen 2. påskedag, pensjonistfesten lørdag 7/4. Inngåtte ekteskap i Birkeland. Kirketjenerne og alle de møter i tjenesten.

Uke 15: Alle kakebakere, suppekokere og medarbeidere til kirkekaffe. Alle som bryr seg om menighetshuset vårt. Dugnaden på menighetshuset 14/4.

Uke 16: Menighetsarbeidet i Birkeland og Sædalen, og planene for kirkebygg i Sædalen og tilbygg i Birkeland. Alle prestene våre og forkynnelsen av Guds ord

Uke 17: Konfirmasjonsgudstjenestene denne helgen og de nærmeste ukene. Konfirmantene og familiene deres. Bibel-timen 24/4 og bibelgruppene i menigheten

Uke 18: Klubben «Optimisten», lederne og gudstjenesten med klubben 2/5 i Øvsttun kappell. At flere skal få kjenne tilhørighet i menigheten.

Uke 19: At alle tilflyttere kan finne en plass i menighetene. For alle som opplever krig og uro i sine land. For fred og forsoning i hjem, land og i verden.

Uke 20: Landet og grunn-

lovsdagen. For pinsehelga og at Gud sendte Den hellige Ånd til oss. Alle som opplever tunge dager pga sykdom, sorg og/eller brutte forhold.

Uke 21: Nabokaféen, og for alle gode medarbeidere i diakoniarbeidet og i menighetsarbeidet ellers. Friluftsgudstjenesten på Kirkebirkeland 27/5 og Camp Sædalen 26-27/5.

Uke 22: Menighetsweek-end, Birkeland. Musikkarbeidet og korene i menighetene våre og kantorene og frivillige musikere.

Uke 23: Menighetsweek-end, Sædalen. Speiderarbeidet i Sædalen og Birkeland.

Uke 24: Sommeravslutning og hattefest i Birkeland. Velsignelse over sommer og ferietid.

Velkommen til pensjonistfest

Lørdag 7. april kl. 15.30 - 18 i Birkeland menighetshus, Øvsttunveien 29.

Program: • Konsert m/Carsten Dynge-land og Barbro Husdal. Nydelig musikk, sang, allsang • Middag: svinestek m/tilbehør, kaffe og kaker • Filmandakt v/Erling Wanvik.

Pris: 200,- kr. **Påmelding** innen 23/3 til Birkeland menighetskontor, 55 36 22 80 -

birkeland.menighet@kirken.no
Postadresse: Birkeland menighetskontor
Pb. 152 Nesttun, 5852 Bergen
Gi beskjed om diettensyn ved påmelding.

Hjertelig velkommen! Arrangeres av Birkeland diakonitvalg

Hvem-hva-hvor i Birkeland menighet

Tlf.: 55 36 22 80 - E-post: birkeland.menighet@kirken.no - Boks 152, Nesttun, 5852 Bergen

Ta gjerne direkte kontakt med ansatte. Hvis de ikke er til stede er det mulig å legge igjen beskjed.

Besøksadresse:

Hardangerveien 5 B, Nesttun

Menighetshuset, Øvsttunv. 29

Bestilling av lokaler: 55 36 22 80
leie.birkeland@kirken.no

Dåp, vielse og begravelse:

Kirketorget: 55 59 32 10
kirketorget@kirken.no

Spørsmål om gravstell?

Gravplassmyndigheten i Bergen:
55 59 39 00 - bergen@gravplass.no

Sokneprest:

Kjersti G. Norheim: 55 36 22 82
kn223@kirken.no

Vikarprest:

Atle Otto Moe: 55 36 22 83

am962@kirken.no

Kateketer:

Ingunn Myklebust: 55 36 22 87
im658@kirken.no
Carina Ø. Søfteland: 55 36 22 88
cs467@kirken.no

Kapellan:

Leidulf Øy: 55 36 22 84
lo344@kirken.no

Administrasjonsleder:

Eli Heggdal: 55 36 22 81
eh462@kirken.no

Diakon:

Linda Bårdsen: 55 36 22 85
lb878@kirken.no

Tweens- og ungdomsarbeider

Amund N. Hosøy- ah487@kirken.no

Kantorer:

Carsten Dyngeland: cd275@kirken.no

Ottar Arnestad: 55 36 22 86
oa534@kirken.no

Frivillighetskoordinator/ administrasjonskonsulent

Hilde Karin Wolter: 55 36 22 90
hw678@kirken.no

Ungdomsarbeid:

Andreas Weltzien: aw792@kirken.no

Menighetspedagog Sædalen:

Sigrd Trætteberg Fahlvik:
55 36 22 91 - st879@kirken.no

Kirketjener:

Barbo Husdal: 55 36 22 89
ah337@kirken.no

Menighetsrådsleder:

Karina Hestad Skeie
55 36 22 81 (menighetskontoret)

Birkeland I. KFUK-speidere:

Lise Strøm Nilssen: 97 63 63 32

KRIK- Nesttun

nesttun.krik.no + Facebook

1.Øvsttun speidergruppe NSF:

Cecilie Hanseth -
cecilie.o.hanseth@gmail.com

Birkeland Y's Men's Club

Helge Strøm Nilssen
hestni@gmail.com
55 10 11 54 - 414 07 774

Nesttun mannforening for NMS

Stein Wivestad: 55 13 46 44

Gave til menigheten?

Kontonummer: 1644.32.89430

Få epostnyheter fra Birkeland:

mailman.uib.no/listinfo/birkeland

Gave til menigheten:

Kontonummer 1644.32.89430
VIPPS # 502185

Hva skjer i Birkeland menighet fremover?

Gudstjenester søndager kl. 11. Se side 20.

Kirkeskyss: Velkommen til kirke! Takk for at du er med og skaper fellesskapet i menigheten. Ønsker du kirkeskyss, ring diakon Linda Bårdsen på 55 36 22 85/48 30 24 48 seinest fredag – vi har som regel skyss til alle gudstjenester utenom skolens ferier.

Hører du til i Sædalen? Les mer her:

www.sedalenmenighet.no

Gå ikke glipp av:

- **Åpen kirke** hver fredag fra kl. 15-17
- **Konsert** i kirken 18. mars kl 19.: Fana Kammerorkester, Fanasolistene og Fanalalentene:
- **KN-aksjonen** 20.mars
- **Påskeprogram** – se egen kalender!
- **Pensjonistfesten** lørdag 7. april kl. 1530-18 på menighetshuset. Egen påmelding.
- **Vårkonsert** med BOBLA ten sing søndag 22. april
- **Syng med Oss!** Korene i Birkeland ønsker velkommen til storkonsert med allsang i kirken, 23. mai kl. 18.
- **Sommerkonsert**, 6. juni kl. 19. Kantoret.
- **Menighetsweekend** 1-3 juni! Følg med på nettsiden for info og påmelding!

Voksen i Birkeland

- **Bibeltimer** på menighetshuset, vanligvis siste tirs. i måneden kl. 19.30. Enkel serv. og samtale: 20/3 - Kveldsåpent og 24/4.
- **Kveldsåpent:** Menighetshuset kl. 19-21 (gratis og med en liten matbit): 20/3

- **Kirkens bord** på Baker Brun. Torsdager 12-13 utenom skolens ferier finner du diakonen på Baker Brun. Du er hjertelig velkommen til å slå deg ned for en prat om løst og fast. Ønsker du en sjelsorgsamtale, kan vi gjøre en egen avtale om det.
- **Nabokafé:** Hver tirsdag kl. 12-14 på menighetshuset for alle. Suppe og rimelig mat.
- **Undringsstund:** Annenhver tirsdag ifbm. Nabokaféen inviterer vi til undring og samtale kl.13 på menighetshuset. Kombiner gjerne med en tur på Nabokaféen først (20/3, 3/4, 17/4, 8/5, 22/5, 5/6 og 19/6).
- **Klubben «Optimisten»** er en klubb tilrettelagt for utviklingshemmede, og holder til på Nesttun bedehus (når ikke annet er oppgitt) hver første onsdag i måneden fra kl. 18-18.45. Pris kr 50/100 (sommerfesten og julefesten) (4/4, 2/5 og 6/6.)
- **Sorgseminar:** 17/3 kl. 1030-14, i Storetveit menighetshus. Kontakt diakon Linda Bårdsen for påmelding: lb878@kirken.no eller 55362285
- **Birkeland kantori:** Hver onsdag kl. 19.30-21.30 for deg som har sangglede og som kan tenke deg å være mer med i gudstjenesten.

Barn i Birkeland

0-18 Sammen om Skatten er tittelen på Tro-sopplæringsplanen. Se nettsiden for mer informasjon om hvert tilbud:

- **7 år:** påskeskatten 17/3
- **4 års bok:** 15/4
- **10 og 12 år:** Camp Sædalen 26/5-27/5
- **8 år:** Kirkeskatten 27/5

- **13 år:** Ung skatt på nattkafe 8/6
- **Babysang** annenhver onsdag kl. 10.30-12 i kirken: 21/3, 4/4, 18/4, 2/5 og 23/5
- **Søndagsskole:** Når det ikke er skoleferie eller familiegudstjeneste.
- **Barnekor** – øver i kirken hver onsdag fra kl. 17-18. For barn fra 1-6 klasse
- **Fredagstaco:** på menighetshuset fra kl. 17-19: 16/3 og 20/4
- **Tweensklubb:** onsdager på menighetshuset fra kl. 18-19.30: 4/4, 2/5 og 6/6

Ung i Birkeland

- **Nattkafé for ungdom** Nattkafé for ungdom: Annenhver fredag kl. 19.30-23 på menighetshuset. For 7-8 klasse: fram til 21: 16/3, 6/4, 20/4, 4/5, 22/5 og 8/6
- **Bobla Ten Sing:** Tors, kl. 19-21 på menighetshuset—med eget band, dans og lek. Konsert på menighetshuset søndag 22/4!
- **KRIK Nesttun:** Annenhver fredag kl. 18-20 i gymsalen på Midtun skole: Bli kjent med Jesus og andre kule folk. Motsatte uker fra nattkafe.
- **Birkeland KFUK** speidere: sjekk ut nettsiden deres for informasjon om gruppene: http://www.kmspeider.no/no/Krets-er_og_grupper/Birkeland/

Få full oversikt over alle aktiviteter på birkelandmenighet.no

Sjekk også gjerne ut Facebook: [facebook.com/birkelandmenighet](https://www.facebook.com/birkelandmenighet)

Menighetskalender

Dåp

Lyder Kroken
Markus Sviland
Alida Kristina Hysing Sikora
Emma Gjøvåg-Eriksen
Aksel Kroken
Mille Mellingen Ulvedal
Liam Knudsen Bøyum
Alba Minde Halland
Ava-Sofie Erstad Ellingsen
Isak Toppe
Leah Isabel Fausa Stakseng
Johannes Ørskov Rotevatn
Oskar Tyssøy Løkling
Johannes Haugen Tveiterås
Filippa Hetland
Henrik Herland
Eili Arnevik Austrheim
Emil Torvik Aldal
Hans Telnes Raubotn
Frida Dahle Botnevik
Eleah Erdal Christensen
Julie Røst Spord

Begravelser

Willy Frank Drews
Astrid Bergås
Björg Haugan
Svein Magnus Bartnes
Jan Sverre Vinnes
Kirsten Johanna Tveit
Bjarne Gjerde
Berit Midtun
Berit Stenerud
Robert Hagen
Trond Klinge Johnsen
Ingebjørg Helene Vestrheim

Gudstjenester

Velkommen til gudstjenester i Birkeland kirke og på Sædalen skole.

18. mars

Sædalen skole kl 11.00: Gudstjeneste, dåp, nattverd. Øy.
KN-aksjon og samtalegudstjeneste for konfirmanter. Offer: Kirkens Nødhjelp. Søndagsskole.

Birkeland kirke kl 11.00: Gudstjeneste, nattverd. Norheim. PALMEN. Offer: Menighetens musikkarbeid.

20. mars

Birkeland kirke kl 19.00: KN-aksjon og kveldsgudstjeneste. Øy.

Palmesøndag 25. mars

Birkeland kirke kl 11.00: Gudstjeneste, dåp, nattverd. Moe. Offer: Det teologiske Menighetsfakultet.

Skjærtorsdag 29. mars

Birkeland kirke kl 11.00: Gudstjeneste, nattverd. Norheim. Offer: Menighetens arbeid.

Langfredag 30. mars

Birkeland kirke kl 11.00: Gudstjeneste. Norheim.

1. påskedag 1. april

Birkeland kirke kl 11.00: Gudstjeneste, dåp, nattverd. Nordheim og Øy. Offer: Det Norske Misjonsselskap

2. påskedag 2. april

Friluftsgudstj. kl 12.00. Øy.

8. april

Birkeland kirke kl 11.00: Gudstjeneste, dåp, nattverd. Moe. Offer: Haraldsplass Samtalsenter Søndagsskole.

15. april

Birkeland kirke kl 11.00: Familiegudstjeneste, dåp. Norheim. Utdeling av 4-årsbok og kirkekaffe. Offer: Acta.
Sædalen skole kl 11.00: Gudstjeneste, dåp, nattverd. Øy. Offer: Sædalen menighetsarb.

22. april

Birkeland kirke kl 11.00: Gudstjeneste, nattverd. Moe. Offer: Kirkelig dialogsentor.

Søndagsskole.
Birkeland kirke kl 13.00: Ddåpsgudstjeneste. Moe. Offer: Menighetens barne- og ungdomsarbeid.

28. april

Birkeland kirke kl 11.00 og 13.00: Konfirmasjonsgudstjenester. Norheim. Offer: Menighetens barne- og ungdomsarbeid.

29. april

Birkeland kirke kl 11.00 og 13.00: Konfirmasjonsgudstjeneste. Norheim. Menighetens barne- og ungdomsarbeid.

29. april

Sædalen skole kl 11.00: Gudstjeneste, dåp, nattverd. Øy. Offer: Åpne Dører. Søndagsskole.

5. mai

Birkeland kirke kl 11.00, 13.00 og 15.00: Konfirmasjonsgudstjeneste. Øy. Offer: Menighetens diakonale arbeid.

6. mai

Birkeland kirke kl 11.00: Gudstjeneste, dåp, nattverd. Moe. Offer: Kalfarhuset oppfølgingssenter. Søndagsskole.

10. mai

Sædalen skole kl 11.00 og 13.00: Konfirmasjonsgudstjeneste. Øy. Offer: Sædalen menighetsarb. Søndagsskole.

10. mai

Birkeland kirke kl 11.00 og 13.00: Konfirmasjonsgudstjeneste. Norheim. Offer: Menighetens musikkarb.

12. mai

Birkeland kirke kl 11.00 og 13.00: Konfirmasjonsgudstjeneste. Norheim. Offer: Men-

ighetens barne- og ungdomsarbeid.

13. mai

Birkeland kirke kl 11.00 og 13.00: Konfirmasjonsgudstjeneste. Norheim. Offer: Menighetens barne- og ungdomsarbeid.

Pinsedag 20. mai

Birkeland kirke kl 11.00: Gudstjeneste, dåp, nattverd. Norheim. Offer: IKO. Søndagsskole.

27. mai

Sædalen skole kl 11.00: Familiegudstjeneste, dåp. Camp Sædalen, Trosopplæringstilbud for Sædalen og Birkeland. Offer: Menighetens misjonsprosjekt.
Birkeland kirke kl 12.00: Friluftsgudstjeneste. Moe. Trosopplæringstilbud for 8-åring-er. Offer: Norges KFUK-KFUM Bjørgvin krets.

3. juni

Birkeland kirke kl 11.00: Gudstjeneste, dåp, nattverd. Moe. Offer: Kirkens SOS i Norge i Bjørgvin.
Leirsted kl 12.00 (menighets-helg Birkeland): Gudstjeneste, nattverd. Norheim.

10. juni

Leirsted kl 11.00 (menighets-helg for Sædalen): Gudstjeneste, nattverd. Øy.
Birkeland kirke kl 11.00: Gudstjeneste, dåp, nattverd. Moe. Offer: Kirkens Nødhjelp. Søndagsskole.

17. juni

Birkeland kirke kl 11.00: Gudstjeneste, dåp. Norheim. Hattefest og semesterslutt. Offer: Menighetens arbeid: Tilbygg til kirken.

Howdan bygge menighet?

Nye kveldsåpent inviterer til foredrag med biskop Halvor Nordhaug.

Tirsdag 20/3 kl. 19-21 inviteres du til et spennende foredrag med biskopen!

Biskop Halvor Nordhaug er kjent som en aktiv kirke- og samfunnsdebatant. Han har skrevet flere bøker, blant annet boken «En kirke for folket» og «Hvor kristent skal Norge være?» Den siste i samarbeid med H. Syse.

Denne kvelden tar biskopen for seg emnet «Hvordan bygger vi menighet?» Møt opp på en annerledes bispevisitas! Birkeland menighetshus, Øvsttunveien 29.

Velkommen!

